

TRADING CONCEPT ตอน ต้องทนได้แค่ไหน

สวัสดีครับท่านนักลงทุน ก่อนอื่นต้องขอภัยด้วยครับ ที่บทความ Trading Wizard ไม่ได้มาเจอเจอกับท่านนักลงทุน เสียหลายสัปดาห์ เหตุก็เนื่องจากอะไรๆ ที่ไม่เป็นดังใจ ติดขัดหลายประการ อย่างไรก็ตาม ฉบับนี้ ได้กลับมาเจอกันแล้ว อาจารย์ก็มีเคล็ดลับดีๆ เกี่ยวกับการลงทุนมาฝากกันเช่นเคยครับ

จะรวยได้ ใจต้องนิ่ง

ไม่ว่าจะเป็นปรมาจารย์สายวิโอบันตบหนึ่งอย่างวอร์เรน บัฟเฟตต์ ซึ่งได้เคยกล่าวไว้ว่า หากไม่สามารถทนเห็นราคาหุ้นที่ถืออยู่ตกลงไป 50% ได้ ก็ยังไม่ควรคิดเข้าลงทุนในหุ้น หรือคำคมสายเทคนิค ที่บอกว่า Cut Loss Short & Let Profit Run ล้วนแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ไม่ว่าเราจะเลือกแนวทางการลงทุนสายไหน สิ่งหนึ่งที่ไม่แพ้กันคือ ภาวะขาดทุนในบางช่วงเวลา ดังนั้น การจะรวยได้ในระยะยาวนั้น ใจต้องนิ่ง

ต้องนิ่งได้แค่ไหน

ปัญหาที่สำคัญ คือ ความนิ่ง หรือภาวะขาดทุนที่ว่าต้องทนให้ได้นั้น มันจะมากซักแค่ไหนกัน

นี่เป็นสิ่งนักลงทุนควรรู้ และจำเป็นต้องรู้ครับ เพื่อที่ว่าจะบริหารความเสี่ยงได้ และถึงเวลานั้นแล้ว จะได้สามารถทนได้จริง ไม่ใช่ตอนเริ่มลงทุนคิดว่าทนได้ แต่พอเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นจริงต้องขาดทุนจริง เงินจริง เกิดอาการปวดหัว ตัวร้อน นอนไม่หลับ แบบนี้เรียกได้ว่า การลงทุนนั้นเสี่ยงเกินกว่าความนิ่งที่นักลงทุนคนนั้นรับไหวครับ

ดังนั้น วันนี้ ยังไม่ต้องไปดูความนิ่ง หรือการทนทานที่ ไหนไกลครับ เอาแค่ง่าย ๆ ว่า ในวันหนึ่งวันหนึ่งนั้น นักลงทุนจะต้องมีใจที่นิ่งพอที่จะทนกับความผันผวน หรือการขาดทุนได้สักแค่ไหนเสียย เครื่องมือหนึ่งที่นิยมใช้วัด ก็คือ VaR หรือ Value at Risk

VaR...ตัวเดียวจบ

ตัววัดนี้ มีแนวคิดมาจาก J.P.Morgan ที่ต้องการสร้างวิธีที่เรียบง่ายในการประเมินความเสี่ยง เพื่อใช้ในการบริหารพอร์ต วิธีที่ว่า มีเป้าหมายในการหาตัวเลขสักตัวหนึ่ง ที่จะบอกได้ว่า ใน 1 วันข้างหน้า นั้น หากสิ่งต่างๆ ไม่เป็นไปตามที่คิด หรือพูดง่าย ๆ คือ

เป็นวันที่แย่สุดๆ สำหรับการลงทุนแล้ว เราจะต้องเตรียมตัวเตรียมใจที่จะเห็นพอร์ตของเรามีมูลค่าลดลงสักเท่าไร

เช่น หากเราบอกว่า ค่า VaR ของพอร์ตการลงทุนของเราอยู่ที่ 3% แปลว่า ใน 1 วันข้างหน้า นั้น เราคาดหวังให้พอร์ตของเรามีกำไรและโตขึ้น แต่หากโชคร้ายไม่เป็นอย่างที่คิด พอร์ตของเราก็อาจจะมียุคมูลค่าลดลง อย่งไรก็ดี ความโชคร้ายนี้ หากเป็นแบบสุดๆ ก็น่าจะพอมั่นใจได้ว่า เต็มที่ขาดทุนไม่เกิน 3% ของพอร์ตนั่นเอง

วิธีการหาค่า VaR

การหา VaR ทำได้หลายวิธีครับ แต่อาจารย์ขอเลือกเอาวิธีหาแบบง่ายๆ มาฝาก คือการหาจากข้อมูลในอดีต โดยมีหลักการง่ายๆ ดังนี้ครับ

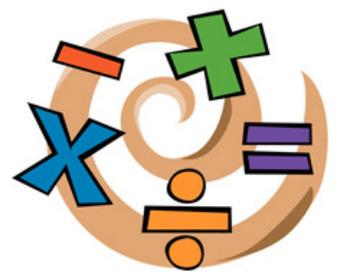
1. เก็บข้อมูลราคาในอดีตของหุ้นที่สนใจ (ไม่น้อยกว่า 1 ปี แต่ยิ่งยาวนาน ยิ่งน่าเชื่อถือ)
2. ทاملตอบแทนหรือการปรับตัวของราคาหุ้นในแต่ละวัน เช่น ถ้าในวันแรก ราคาหุ้นอยู่ที่ 100 บาท วันที่สอง ราคาขึ้นไปปิดที่ 110 บาท และวันที่สาม ลดลงมาเหลือ 104.50 บาท แบบนี้จะได้ว่า

วันที่สอง ราคาปรับตัว $110/100 - 1 = +10\%$
 วันที่สาม ราคาปรับตัว $104.5/110 - 1 = -5\%$

เทียบราคากับวันก่อนหน้า ทำแบบนี้ไปจนครบทุกวันของข้อมูลในข้อแรก

3. จัดเรียงผลตอบแทนที่คำนวณได้ จากมากไปน้อย โดยไม่สนวันที่ก่อนหรือหลัง
4. เลือกระดับความเชื่อมั่น และ นำ ข้อมูล ที่ ระดับ

Percentile นั้น มาเป็นค่า VaR โดยหากอยากรู้เป็นตัวเงิน ก็แค่เอา มูลค่าพอร์ตการลงทุนมาคูณ

มาดูตัวอย่างกันนะครับ สมมติ อาจารย์เอาข้อมูลหุ้นสักตัว โดยดึงข้อมูลหุ้น KBANK ระยะเวลา 5 ปี คือปี 2011-2015 (ข้อมูลพวกนี้สามารถดึงได้ง่ายๆ ทั้งจากโปรแกรม ASPEN หรือโปรแกรม e-Finance) โดยได้ข้อมูลมาทั้งสิ้น 1222 วัน จากนั้น ทاملตอบแทนเป็นรายวัน เช่น วันแรกปิด 127.5 บาทซึ่งขึ้นจากราคาสุดท้ายของปี 2010 ที่ 125.5 บาท หรือปรับตัว $127.5/125.5 - 1 = +1.59\%$ ส่วนวันถัดมาราคาขึ้นเป็น 129.5 บาท คือปรับตัว $129.5/127.5 - 1 = +1.57\%$

Symbol	Date	Close	การหาผลตอบแทน	ผลตอบแทน
KBANK	30/12/2010	125.5		
KBANK	04/01/2011	127.5	= 127.5/125.5 -1	1.59%
KBANK	05/01/2011	129.5	= 129.5/127.5 -1	1.57%
KBANK	06/01/2011	130.5	= 130.5/129.5 -1	0.77%
KBANK	07/01/2011	130.5	= 130.5/130.5 -1	0.00%
KBANK	10/01/2011	126.5	= 126.5/130.5 -1	-3.07%
KBANK	11/01/2011	123.5	= 123.5/126.5 -1	-2.37%
KBANK	12/01/2011	124	= 124/123.5 -1	0.40%

จากนั้นนำผลตอบแทนชั่งชวสุดในภาพ มาเรียงลำดับใหม่ จากมากไปน้อย พบว่า วันที่ราคาปรับขึ้นสูงสุดนั้น มีกำไรในวันเดียวถึง +9.55% และมีวันที่ราคาปรับลงต่ำสุดที่ -6.73%

จากนั้นในการเลือกเลขที่ใช้ สมมติเอาระดับความเชื่อมั่น 95% ก็ให้เลือกตัวที่อยู่ในระดับ 95% ของแถว ในตัวอย่างเรามี 1222 ตัว ก็จะใช้เลขจากตัวที่ 1222 x 95% = 1161

พอไปดูจากตารางที่เราเรียงลำดับจากมากไปน้อยไว้ จะพบว่าข้อมูลตัวที่ 1161 นั้น มีค่าเท่ากับ -2.78% นี่ก็คือค่าของ VaR นั้นเองครับ

(ความหมายทางสถิติ เวลาที่เราเลือกระดับความเชื่อมั่น 95% ก็คือ โอกาสโชคร้ายสุดๆ ที่ผลตอบแทนในหนึ่งวัน จะลดต่ำลงเกินกว่า -2.78% นั้นมีเพียงไม่ถึง 5 วันจาก 100 วันเท่านั้น)

โดยหากนักลงทุนอยากมั่นใจมากกว่านั้น เช่น บอกว่าขอเซอร์ไพรส์แค่ 1 วันจาก 100 วัน หรือคือระดับความเชื่อมั่น 99% แบบนี้จะได้ตัวที่ 1222 x 99% = 1210 ซึ่งจากตารางได้ค่าเท่ากับ -4.23% ครับ

จากข้อมูลนี้ แสดงว่าหากเราลงทุนในหุ้น KBANK มูลค่า 1 ล้านบาท โอกาสเห็นราคาหุ้นปรับลงในวันเดียวถึงขนาดที่พอร์ตเสียหาย 42,300 บาท นั้นน้อยมาก คือใน 1 ปี (200 วัน)

อาจจะได้เห็นซัก 2 ครั้งเท่านั้นเองครับ

วิธีการเลือกในการหาค่า VaR

วิธีแรกที่ว่านั้น อาจดูง่ายตรงที่ต้องทำงานกับข้อมูลหลายพันบรรทัด เพื่อจะค้นหาตัวเลขในบรรทัดที่ต้องการ (ตามระดับความเชื่อมั่นที่เรากำหนด) วิธีนี้ง่ายกว่า คือ ทำข้อ 1 และข้อ 2 เหมือนวิธีแรก แต่พอได้ข้อมูลเหมือนตารางด้านซ้ายมาแล้ว ไม่ต้องเรียงครับ แต่ใช้วิธีหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หรือ Standard Deviation (S.D.) เอาเลย (อย่าเพิ่งกลัวนะครับ เพราะจริงๆ Excel ก็มีคำสั่งนี้อยู่แล้ว แค่พิมพ์คำสั่ง STDEV() แล้วเลือกข้อมูลชั่งชว ก็ได้ค่ามาแล้วครับ)

จากตัวอย่างของหุ้น KBANK ค่า S.D. ที่หาได้ออกมาคือ 1.8240 %

ในทางสถิติ สมมติให้ผลตอบแทนมีการกระจายแบบปกติ (Normal Distribution) แสดงว่าโอกาสขึ้นลงเท่าๆ กัน ดังนั้นหากอยากรู้ที่ระดับความเชื่อมั่นเท่าใด ก็ให้นำค่า Z-score มาคูณ

ระดับความเชื่อมั่น	Z-Score
80%	0.84
85%	1.04
90%	1.28
95%	1.65
99%	2.33

เช่น หากอยากมีความเชื่อมั่นว่า 99% ของวันไม่หลุดแน่ๆ ก็คิดที่ 2.33 x 1.8240% = 4.25% นั้นเองครับ

เลขเหล่านี้จะเป็นตัวช่วย บอกล่วงหน้าถึงสิ่งที่นักลงทุนมีโอกาสนจะได้เจอในอนาคต และต้องเตรียมใจรับไว้หนึ่งๆ ได้เลย แต่หากคิดว่าขนาดของการขาดทุนในวันหนึ่งๆ สูงเกินรับได้ ก็จะได้ลดขนาดการลงทุนลงให้เหมาะสมเสียแต่เนิ่นๆ ก่อนวันที่โชคร้ายจะมาเยือนนั้นเองครับ...จารย์ดี

คำคมเขียนหุ้น

ลอร์ด แอกตัน (John Dalberg-Acton, 1st Baron Acton)

“ คนฉลาดจะลงมือทำทันที
ในสิ่งที่คนเขลาเก็บไว้ทำสุดท้าย
ทั้งคู่ทำสิ่งเดียวกัน
...แต่ต่างกันเพียงเวลา ”

“A wise person does at once what a fool does at last. Both do the same thing; only at different times.”

รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยข้อมูลเท่าที่ปรากฏและเชื่อว่าเป็นที่น่าเชื่อถือได้แต่ไม่ถือเป็นการยืนยันความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลนี้ๆ โดยบริษัทหลักทรัพย์ ยูเอสบี เคย์ ฮียน (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ผู้จัดทำ ขอสงวนสิทธิ์ในการเปลี่ยนแปลงความเห็นหรือประกาศการณ์ต่างๆที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ โดยไม่ต้องแจ้งล่วงหน้า รายงานฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจของนักลงทุน โดยไม่ได้เป็นการชี้นำ ชักชวนให้นักลงทุนทำการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ หรือตราสารทางการเงินใดๆ ที่ปรากฏในรายงาน